

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2020/735
KARAR NO : 2021/6
KARAR TR : 25/01/2021

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un 23. maddesinin be inci fıkrası (a) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davanın ADL YARGI YER NDE çözümlenmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : M.F.D.
Vekili : Av. B.H.
Davalı : Yalova Valili i

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Yalova Valili i Trafik Denetleme Büro Amirli ince yapılan denetim sırasında, ba ka bir araca tescilli plakayı taktı ı ve kullandı ndan bahisle, davacı adına 28/08/2019 tarih ve MA-43879616 seri-sıra sayılı Trafik dari Para Cezası Karar Tutana ı düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 23. maddesinin be inci fıkrası (a) bendi uyarınca 5.000 TL idari para cezası verilmi tir.

2. Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine itirazda bulunmu tur.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

3. Yalova Sulh Ceza Hâkimli i 13/03/2020 tarihli ve D. .2019/2707 sayılı kararı ile; 5326 sayılı Kanun'un 27/8. maddesinde, "*idari yaptırım kararının verildi i i lem kapsamında aynı ki i ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmi olması halinde, idari yaptırım kararına ili kin hukuka aykırılık iddialarının, bu i lemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülece i*" düzenlendi i, itiraza konu idari yaptırım kararında idari para cezası ile birlikte idari yargının görev alanına giren "*Trafikten Men*" kararı da birlikte verildi i açıklanarak, bu durumda idari yargının görevli oldu u gerekçesiyle ba vurunun görev nedeniyle reddine karar vermi , verilen karar itiraz edilmeden kesinle mi tir.

4. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

5. Bursa 4. dare Mahkemesi 30/11/2020 tarihli ve E.2020/519 sayılı kararı ile; konu ile ilgili Uyu mazlık Mahkemesinin kararları emsal gösterilerek, her ne kadar aynı ihlal nedenine ba lı olarak davacı hakkında hem idari para cezası hem de aracın menine ili kin i lem tesis edilmi se de, her iki yaptırımın da ayrı ayrı tutanaklar ile ayrı ayrı i lemler ekinde düzenlendi i, davacının gerek Yalova Sulh Ceza Hakimli inde gerekse idare

mahkemesinde sadece idari para cezası tutana mın iptali istemiyle dava açtı 1, 2918 sayılı Kanun'da öngörülen idari para cezasının Kabahatler Kanunu'nda belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u ve davacının idari yargının görev alanına giren trafikten men i lemine kar ı dava açmadı ı anla ıldı ndan, Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27. maddesi uyarınca trafik idari para cezasının iptali istemiyle açılan i bu davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u gerekçesiyle 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar verdi tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

6. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun “*Belge ve plakaların araçlar üzerinde bulundurulması zorunlulu u*” ba lı ı altında düzenlenen 23. maddesi öyledir:

Araç tescil belgesi ve tescil plakasının, araç üzerinde uygun durumda bulundurulması zorunludur.

Araç tescil belgesini araçta bulundurmayan veya tescil plakasını monte edilmesi gereken yerin dı nda farklı bir yere takan sürücülere 92 Türk Lirası idari para cezası verilir. Araç bilgileri do rulanuncaya ve plaka uygun yere takıluncaya kadar araç trafikten men edilir.

Yönetmelikte belirtilen nitelik veya ölçülere aykırı plaka takan, öngörülen sayıda plaka takmayan ya da farklı okunmasına veya okunamamasına neden olacak ekilde plakasında de i iklik yapan araç sahibine 412 Türk Lirası idari para cezası verilir, plakanın uygun duruma getirilmesi için 7 gün süre tanınır. Bu süre sonunda tescil plakalarını uygun duruma getirmeyenler hakkında 844 Türk Lirası idari para cezası verilir ve tescil plakası uygun duruma getirilinceye kadar araç trafikten men edilir.

Tescilli aracı plakasız kullanan sürücüye 1.698 Türk Lirası idari para cezası verilir ve tescil plakası takıluncaya kadar araç trafikten men edilir.

Ba ka bir araca tescilli veya sahte plakayı takan veya kullananlara 5.000 Türk Lirası idari para cezası verilir ve araç trafikten men edilir. Ayrıca bu ki iler Türk Ceza Kanununun 204 üncü maddesi hükmüne göre cezalandırılır.”

7. Uyu mazlık Mahkemesi, 2918 sayılı Kanun'un 116. maddesi kapsamında araç tescil plakasına göre düzenlenenler dı nda trafik zabıtasınca uygulanan idari para cezalarına kar ı açılan davaları; bu uygulamanın idari ceza kapsamında bulunması; Kanun'da idari cezalarla ilgili davalarda görevli yargı yerini açıkça belli eden bir hükme yer verilmemesi; bu Kanun'da gösterilen adli cezalara hükmetmekle görevli mahkemeye i aret eden 112. maddeye de herhangi bir atıfta bulunulmamı olması kar ısında ve göreve ili kin genel ilkelere göre idari yargının görev alanında görmü tür.

8. Öte yandan 30/03/2005 tarih ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 06/12/2006 tarih ve 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesiyle de i ik 3. maddesi öyledir:

“(1) Bu Kanunun;

a) idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idari para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır.”;

9. Kanunun “Ba vuru yolu” başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrası öyledir:

“idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on beş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmaması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir.”

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk inceleme

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 25/01/2021 tarihli toplantısında; dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari para Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine göre başvuru yapılmamış olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosya sureti de temin edilmek suretiyle birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin incelemelerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın incelenmesi

11. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇETİÇ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görülmüş ve duyuruldu:

12. Dava, 2918 sayılı Kanun'un 23. maddesinin beşinci fıkrasının (a) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

13. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

14. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müstesna hakkı doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmişi de etkili olacaktır, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

15. Davanın açıldı ı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmi ise, (davanın açıldı ı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekece i; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de i ikli in yürürlü e girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanaca ına dair intikal hükümlerinin varlı ı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyece i açıktır.

16. Di er taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmı , bu sırada yapılan bir kanun de i ikli i ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmi ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

17. ncelenen uyu mazlıkta, öngörülen trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmedi i anlaşılmı tır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la de i ik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı belirtildi inden, idari para cezasına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmı tır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bursa 4. dare Mahkemesince yapılan ba vurunun kabulü ile, Yalova Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 13/03/2020 tarihli ve D. .2019/2707 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Bursa 4. dare Mahkemesince yapılan BA VURUNUN KABULÜ ile, Yalova Sulh Ceza Hâkimli ince verilen 13/03/2020 tarihli ve D. .2019/2707 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

25/01/2021 tarihinde OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükürü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Birol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN